

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของอินเทอร์เน็ตในการทำหน้าที่ให้ความรู้ด้านสุขภาพอนามัย และเพื่อวิเคราะห์รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยในอินเทอร์เน็ต โดยเครื่องมือที่นำมาใช้ในการวิจัย คือ การวิเคราะห์เนื้อหา จากเว็บไซต์ต่าง ๆ ของไทยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการให้ความรู้ด้านสุขภาพอนามัย

ผลการวิจัย พบว่า เว็บไซต์ด้านสุขภาพอนามัยที่มีเนื้อหาเฉพาะเจาะจงมีจำนวนมากกว่าเว็บไซต์ที่มีเนื้อหากว้าง โดยเว็บไซต์ที่มีเนื้อหากว้าง ปรากฏเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยทั่วไป โรคภัยไข้เจ็บพื้นฐาน หรือโรคที่กำลังแพร่ระบาดอยู่ในขณะนั้น โดยลักษณะเนื้อหามักเป็นเนื้อหาที่บุคคลทั่วไปควรทราบ ส่วนเว็บไซต์ด้านสุขภาพอนามัยที่มีเนื้อหาเฉพาะเจาะจงเป็นมีเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับหน่วยงานสาธารณสุขจำนวนมากที่สุด รองลงไป คือ เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาที่อยู่ในความสนใจของสาธารณชน

เมื่อพิจารณาจำนวนและร้อยละของเว็บไซต์เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยที่มีเนื้อหากว้างจำแนกตามลักษณะของเนื้อหาที่ปรากฏ พบว่า เนื้อหาที่ปรากฏมากที่สุด คือ เนื้อหาที่เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยทั่วไป รองลงไปคือ เนื้อหาเกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บทั่วไป เนื้อหาที่เกี่ยวกับอาหารเพื่อสุขภาพ เนื้อหาเกี่ยวกับการออกกำลังกาย และยารักษาโรค ในสัดส่วนของเนื้อหาที่ปรากฏในเว็บไซต์ที่มีเนื้อหากว้างนั้น พบว่า เนื้อหาที่เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยทั่วไปมีจำนวนมากที่สุด

เมื่อพิจารณาจำนวนและร้อยละของเว็บไซต์เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยที่มีเนื้อหากว้างจำแนกตามบทบาทหน้าที่ที่กระทำ พบว่า เว็บไซต์ที่มีเนื้อหากว้าง แสดงบทบาทในการให้ความรู้ในเชิงวิชาการมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาที่นำเสนอเรื่องสุขภาพอนามัยโดยทั่วไปมักนำเสนอเนื้อหาในเชิงวิชาการซึ่งเป็นข้อมูลที่ผู้อ่านต้องการสำหรับนำไปใช้ในการรักษาสุขภาพและป้องกันแก้ไขอาการเจ็บป่วยต่าง ๆ โดยข้อมูลจำนวนไม่น้อย ยังคงใช้ศัพท์ทางวิชาการหรือศัพท์ภาษาต่างประเทศซึ่งยากต่อความเข้าใจอันทำให้ความรู้บางส่วน โดยเฉพาะความรู้ที่สำคัญและจำเป็นต่อการฟื้นฟู ดูแลรักษาสุขภาพยังไม่สามารถเข้าถึงผู้รับมากเท่าที่ควร

จากการสำรวจเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาเฉพาะเจาะจง พบว่า เว็บไซต์ส่วนใหญ่ เช่น เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับอาหาร เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับยารักษาโรค เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการออกกำลังกาย เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับสุขภาพฟัน เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับหน่วยงานสาธารณสุข มีบทบาทในการให้ความรู้ในเชิงวิชาการเช่นเดียวกับเว็บไซต์ที่มีเนื้อหากว้าง ซึ่งยังคงสะท้อนถึงการทำหน้าที่หลักของสื่อมวลชนในการให้ข้อมูลข่าวสารเช่นเดียวกับสื่อมวลชนแขนงอื่น ในขณะที่เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเพศและการตั้งครุฑและเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับโรคจิต ปรากฏลักษณะของเนื้อหาที่เป็นการตอบปัญหาผู้อ่านและเป็นเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมากที่สุด

จากการประมวลบทบาทของเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาแคบและเฉพาะเจาะจง พบว่า เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาเฉพาะเจาะจงยังคงมีบทบาทสำคัญในการให้ความรู้ด้านสุขภาพอนามัยเป็นสำคัญ เช่นเดียวกับเว็บไซต์ที่มีเนื้อหากว้าง โดยเพิ่มบทบาทในการโฆษณาสินค้า ประชาสัมพันธ์หน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานที่เป็นเจ้าของเว็บไซต์เป็นสำคัญ ทั้งนี้ การแสดงบทบาทหน้าที่ของเว็บไซต์ที่มีเนื้อหากว้าง และเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาเฉพาะเจาะจงพบว่า ยังคงไม่แตกต่างกันนัก และไม่แตกต่างไปจากการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพผ่านสื่อมวลชนอื่น ๆ คือ ยังคงแสดงบทบาทในการให้ความรู้ข้อมูลข่าวสาร ด้านสุขภาพอนามัยที่เป็นที่สนใจของประชาชนผู้รับสาร ยังไม่ได้แสดงบทบาทชี้แนะ หรือเป็นสื่อกลางในการรณรงค์แก้ไขปัญหาด้านสุขภาพอนามัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Abstract

The purpose of this research was to study the roles of Internet on the knowledge providing about the sanitation health and to analysis the matter presentation form about the sanitation health on the internet. The tools that was used for this research was the matter analysis form a Thai various websites that contained a sanitation health knowledge.

From the research result found that there are many websites with a specified sanitation health content and wide. The wide content website with a general sanitation health, basic ailment or spreading disease at that time, the appearances form often to the general to be known. For the specified sanitation health website with the activities of the public health unit at the most, next was a content website with the public interested sanitation health.

When considered to the quantity and percents of the website that was wider content divided by the role of a duty performing found that the wide content website play a technical knowledge role. It was shown that the website content with the sanitation health presentation generally often presented the technical term which was the readers required for their health care and to prevent from the ailments. Many data, still using the technical vocabulary or foreign language that was difficult to understand, especially an important part and the recovered necessity was unable to access.

From the specific website research found that most of them such as food content website, medicine content website, exercise content website, dental health content website, public health unit content website played the roles as a wider content website. That reflected the main duty of mass media on the information providing as same as other mass media. While the sexual and pregnancy content website and mental disorder content website appeared the Q & A content from the

viewer and it was a forum to exchange the opinions.

From the role synopsis of the narrow content website and specified, it was found that the specified content website still played an important role on the sanitation health knowledge as a main as well as the wider content website that increasing the commercial break, publicized the official unit or the unit owned website as an main. All this is due to the duty role played of a wider content website and specific content website found no differed and it was not differed from the content presentation about the sanitation health through the mass media that was information provided about the public interested, but not yet conducting role or intermediate on the efficient sanitation health's problem solving campaign.